2020-002-FB-UA အမှု ဆုံးဖြတ်ချက်

အမှု အနှစ်ချုပ်

ကြီးကြပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့သည် ၎င်းတို့၏ အမုန်းစကား လူထုစံနှုန်းအောက်ရှိ ပို့စ်တစ်ခုကို ဖယ်ရှားရန်အတွက် Facebook ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ထားပါသည်။ ပို့စ်အား စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ဖွယ်အဖြစ် ယူဆသော်လည်း ၎င်းသည် အမုန်းစကားအဆင့်အထိ မရောက်ရှိခဲ့ကြောင်းကို ဘုတ်အဖွဲ့အစည်းမှ တွေ့ရှိသွားသည်။

ဖြစ်ရပ်အကြောင်း

အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ အသုံးပြုသူတစ်ဦးသည် Facebook အဖွဲ့တစ်ခုတွင် ပို့စ်တစ်ခုကို ဗမာဘာသာဖြင့် တင်ခဲ့ပါသည်။ စက်တင်ဘာလ ၂၀၁၅ခုနှစ်က ဥရောပသို့ရောက်ရှိရန် ကြိုးစားရာတွင် ရေနစ်သွားသော ကာဒ်လူမျိုးစုမှ ဆီးရီးယားကလေးငယ်တစ်ဦး၏ ဓာတ်ပုံများမှနှစ်ပုံကို ထိုပို့စ်တွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မျှဝေခဲ့ကြောင်း ပါဝင်ပါသည်။

၎င်းနှင့်အတူ ဖော်ပြထားသည့် စာသားမှာ မွတ်ဆလင်များ (သို့မဟုတ် မွတ်ဆလင် အမျိုးသားများ) တွေကတော့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဒါမှမဟုတ် သူတို့ စိတ်နေသဘောထားက တစ်ခုခုတော့မှားနေပြီဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းသည် တရုတ်နိုင်ငံရှိ ဝေးဂူးအာရ် မွတ်ဆလင်များကို ပြုမူဆက်ဆံခြင်းအပေါ် မွတ်ဆလင်များမှ တုံ့ပြန်မှုမရှိခြင်းကို မေးခွန်းထုတ်ထားခဲ့ပြီး ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် တမန်တော် မိုဟာမက်၏ ကာတွန်းရုပ်ပုံကို ရေးဆွဲသည့်အတွက် လက်တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် လူသတ်ခြင်းကို နှိုင်းယှဉ်ပြထားခဲ့သည်။ ပို့စ်သည် မကြာသေးမီက ပြင်သစ်နိုင်ငံရှိ ဖြစ်ရပ်များကြောင့် အသုံးပြုသူ၏ သရုပ်ဖော်ခံရသည့် ကလေးငယ်အတွက် ကြင်နာသနားမှုများကို လျော့ကျသွားပြီး ထိုကလေးငယ် ကြီးပြင်းလာလျှင် အစွန်းရောက်တစ်ဦးဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု ထင်မြင်မိကြောင်း နိဂုံးချုပ်ထားသည်။

Facebook သည် ထိုအကြောင်းအရာကို ၎င်း၏ အမုန်းစကား လူထုစံနှုန်းအရ ဖယ်ရှားခဲ့သည်။

အဓိက ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များ

Facebook သည် "[အဲ့မှာ] မွတ်ဆလင်တွေကတော့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တစ်ခုခု မှားနေပြီ" ဟူသော ထိုစကားအသုံးအနှုန်း ပါဝင်နေသည့်အတွက် ဖယ်ရှားခဲ့သည်။ ၎င်းတို့၏ အမုန်းစကားလူထုစံနှုန်းအရ ၎င်းတို့ကိုးကွယ်မှုအယူဝါဒအပေါ် အခြေခံသည့် အုပ်စုတစ်ခု၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဟာကွက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ယေဘုယျအားဖြင့် သိမ်ငယ်အောင် ဖော်ပြမှုများကို တားမြစ်ထားပြီး ကုမ္ပဏီမှ ပို့စ်ကို ဖယ်ရှားသည်။

ဘုတ်အဖွဲ့မှ ပို့စ်၏ ပထမပိုင်းသည် ၎င်း၏ ကိုယ်ပိုင်အဖြစ် ပါရှိနေစဉ် ၎င်းသည် မွတ်ဆလင်များ (သို့မဟုတ် မွတ်ဆလင် အမျိုးသားများ) အကြောင်း ယေဘုယျအားဖြင့် စော်ကားထားမှုတစ်ခုပြုလုပ်ရန် ပေါ်ပေါက်နိုင်ပြီး ပို့စ်တစ်ခုလုံးကို ဖတ်ရှုသင့်ပြီး အကြောင်းအရာတစ်ခုအဖြစ် ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည်ဟု သုံးသပ်ဆင်ခြင်သည်။

Facebook မှ စာသားအဖြစ် ဘာသာပြန်ထားသည်မှာ - "မွတ်ဆလင်တွေ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ "[တစ်ခုခု]"တော့ တကယ်ကြီးကို မှားနေပြီ" ဘုတ်အဖွဲ့၏ ဘာသာပြန်များမှ ဖော်ပြထားသည်မှာ - "[ထို] မွတ်ဆလင် အမျိုးသားတွေကတော့ သူတို့၏တွေးခေါ်မှုအလေ့အထ တစ်ခုခု မှားနေပြီ။" ၎င်းတို့က အသုံးပြုထားသည့် ဝေါဟာရများသည် ရိုင်းစိုင်းခြင်း သို့မဟုတ် ကြမ်းတမ်းခြင်းမရှိခဲ့ဟုလည်း အကြံပြုထားခဲ့သည်။

ဘုတ်အဖွဲ့၏ အကြောင်းအရာ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များမှ မှတ်ချက်ပြုသည်မှာ၊ လူနည်းစုဖြစ်သော မွတ်ဆလင်များကို ဆန့်ကျင်သည့် အမုန်းစကားများမှာ ဖြစ်နေကျဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် တစ်ခါတစ်ရံ အလွန်ပြင်းထန်တတ်သည်၊ ဖော်ပြချက်များမှ မွတ်ဆလင်များသည် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာချို့ယွင်းနေသည် သို့မဟုတ် စိတ်ပုံမမှန်ဖြစ်နေသည်ဟု ကိုးကားထားသည်မှာ ဆိုးရွားသောအရေးအသား အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု မဟုတ်ပါ။

အကြောင်းအရာတွင် အဓိက ပြောလိုသည်မှာ ပြင်သစ်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံရှိ ဖြစ်ရပ်များအပေါ် မွတ်ဆလင်များ၏ မတူညီသည့် တုံ့ပြန်မှုများကို မှတ်ချက်ပြုထားခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ပိုမိုနားလည်သဘောပေါက်နိုင်သည်ဟု ဘုတ်အဖွဲ့မှ ယုံကြည်သည်။ ဤထင်မြင်ယူဆချက်၏

ဖော်ပြမှုသည် Facebook ၏ လူမှုစံနှုန်းများအောက်တွင်သာရှိပြီး အမုန်းစကားအဆင့်အထိ မရောက်ရှိပါ။

လွတ်လပ်စွာဖော်ပြခြင်းကို ကန့်သတ်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းဖြင့် ပို့စ်သည် မွတ်ဆလင်များအား ရှုတ်ချချိုးနှိမ်ခြင်း သို့မဟုတ် စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေခြင်းဟု စဉ်းစားနိုင်သော်လည်း ၎င်းသည် မုန်းတီးရန်အတွက် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း သို့မဟုတ် မည်သည့်ပုံစံမဆိုရှိသည့် ဖြစ်လုဆဲဆဲအန္တရာယ်ကိုမျှ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိတမင်လှုံ့ဆော်ခြင်း မဟုတ်ခဲ့ပါဟု ဘုတ်အဖွဲ့အစည်းမှ တွေ့ရှိထားသည်။ ထို့ကြောင့် အခြားလူများ၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်ရန်အတွက် ၎င်းကို ဖယ်ရှားရန် မလိုအပ်ဟု ဘုတ်အဖွဲ့မှ သုံးသပ်ဆင်ခြင်သည်။

ဘုတ်အဖွဲ့သည် Facebook ၏ မွတ်ဆလင် ဆန့်ကျင်ရေးအမုန်းစကားများနှင့် ပတ်သက်၍ သတိထားခြင်းအပေါ် နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့သည့်အတွက်လည်း အလေးထားခဲ့သည်၊ ပုံမှန်အားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် မွတ်ဆလင်များ ဆန့်ကျင်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမှတ်တမ်းများကို ပေးထားပြီး နိုဝင်ဘာလ ၂၀၂၀ ခုနှစ်ရှိ နိုင်ငံ၏ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲအပေါ် အန္တရာယ် တိုးလာနိုင်သည်ကိုလည်း နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ထိုကဲ့သို့ တိကျသည့်ပို့စ်အတွက် Facebook မှ ထိုအကြောင်းအရာကို ဖယ်ရှားခြင်းမှာ မမှန်ကန်ဟု ဘုတ်အဖွဲ့မှ သုံးသပ်သည်။

ကြီးကြပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်

ကြီးကြပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့သည် Facebook တွင် ပို့စ်ကို ပြန်ထည့်သွင်းရန် လိုအပ်ပြီး Facebook မှ ထိုအကြောင်းအရာကို ဖယ်ရှားရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချေပလိုက်သည်။

*အမှုအနှစ်ချုပ်များတွင် အမှု၏ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်တစ်ရပ်ကို ဖော်ပြထားပြီး နောက်နောင်ပေါ်လာမည့် အမှုတို့ကိုဆုံးဖြတ်ရာတွင် ဥပမာအဖြစ်ယူရသည့် စီရင်ထုံးအဖြစ် တန်ဖိုးမရှိပါ။

အမှုအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက် အပြည့်အစုံ

1. **ဆုံးဖြတ်ချက် အနှစ်ချုပ်**

ကြီးကြပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့သည် Facebook မှ အမုန်းစကားဟု သုံးသပ်ထားပြီး ဖယ်ရှားရန်လုပ်ထားသည့် အကြောင်းအရာကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဘုတ်အဖွဲ့သည်Facebook မှ အမုန်းစကားအဖြစ် အမျိုးအစားခွဲထားသည့် ပိုစ်တစ်ခုသည် ထိုအဆင့်အထိ မရောက်ခဲ့ဟု ကောက်ချက်ချသည်။

2. **အမှု ဖော်ပြချက်**

အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် Facebook အသုံးပြုသူတစ်ဦးသည် အသိဉာဏ်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲအတွက် စကားပြောပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ဖော်ပြထားသည့် အုပ်စုတစ်စုတွင် ဗမာဘာသာဖြင့် ပို့စ်တစ်ခု တင်ခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာလ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ဥရောပသို့ ရောက်ရှိရန် ကြိုးစားရာ၌ မြေထဲပင်လယ်တွင် ရေနစ်သွားခဲ့သည့် ကာဒ်လူမျိုးစုမှ ဆီးရီးယားကလေးငယ်တစ်ဦး၏ ဓာတ်ပုံများမှနှစ်ပုံကို ထိုပို့စ်တွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မျှဝေခဲ့ကြောင်း ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းနှင့်အတူ ဖော်ပြထားသည့် စာသားမှာ မွတ်ဆလင်များ (သို့မဟုတ် မွတ်ဆလင် အမျိုးသားများ) တွေကတော့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဒါမှမဟုတ် သူတို့ စိတ်နေသဘောထားက တစ်ခုခုတော့မှားနေပြီဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းသည် တရုတ်နိုင်ငံရှိ ဝေးဝူးအာရ် မွတ်ဆလင်များကို ပြုမူဆက်ဆံခြင်းအပေါ် မွတ်ဆလင်များမှ တုံ့ပြန်မှုမရှိခြင်းကို မေးခွန်းထုတ်ထားခဲ့ပြီး ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် တမန်တော် မိုဟာမက်၏ ကာတွန်းရုပ်ပုံကို ရေးဆွဲသည့်အတွက် တုံ့ပြန်မှုအဖြစ် လူသတ်ခြင်းကို နှိုင်းယှဉ်ပြထားခဲ့သည်။ ပို့စ်သည် မကြာသေးမီက ပြင်သစ်နိုင်ငံရှိ ဖြစ်ရပ်များကြောင့် အသုံးပြုသူ၏ သရုပ်ဖော်ခံရသည့် ကလေးငယ်အတွက် ကြင်နာသနားမှုများကို လျှော့ကျသွားပြီး ထိုကလေးငယ် ကြီးပြင်းလာရင် အစွန်းရောက်တစ်ဦးဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု ထင်မြင်မိကြောင်း နိဂုံးချုပ်ထားသည်။

Facebook မှ "[အဲ့မှာ] မွတ်ဆလင်တွေကတော့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တစ်ခုခု မှားနေပြီ" ဆိုသည်မှာ ၎င်း၏ လူထုစံနှုန်းများအောက်ရှိ "အဆင့် ၂" အမုန်းစကားနှင့် ညီမျှသည်ဟု ဘာသာပြန်ဆိုထားသည်။ ၎င်းသည် ကိုးကွယ်မှု အယူဝါဒ၏ အခြေခံမှုရှိ အုပ်စုတစ်ခု၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဟာကွက်များအကြောင်း ယေဘုယျအားဖြင့် သိမ်ငယ်အောင် ဖော်ပြမှုများကို တားမြစ်ထားသည့်အတွက် Facebook မှ အကြောင်းအရာကို ဖယ်ရှားခဲ့သည်။

မဖယ်ရှားမီ နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် ပို့စ်တွင် ပါဝင်သည့် ဓာတ်ပုံနှစ်ပုံသည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုနှင့် ရုပ်ပုံအသုံးပြုအကြောင်းအရာ လူထုစံနှုန်းများအောက်တွင် သတိပေးချက် မျက်နှာပြင်များနှင့် ပါဝင်နေသည်။ Facebook အဆိုအရ ပို့စ်တွင် ၎င်း၏ မူဝါဒများကို ချိုးဖောက်ထားသည့် မည်သည့်အရာမှ မပါဝင်ပါ။ အသုံးပြုသူသည် ကြီးကြပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့အား မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ပြီး ၎င်းတို့သည် အမုန်းစကား အသုံးပြုထားခြင်းမရှိပါဟု ငြင်းဆိုသည်။

3. အမိန့်အာဏာနှင့် နယ်ပယ်

ကြီးကြပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့တွင် ဘုတ်အဖွဲ့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် စာချုပ်ပါ အပိုဒ် ၂.၁ အရ Facebook ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သုံးသပ်ရန် အခွင့်အာဏာရှိပြီး စာချုပ်ပါ အပိုဒ် ၃.၅ အရ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ ထိုပို့စ်သည် ကြီးကြပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့၏ သုံးသပ်မှု နယ်ပယ်အတွင်းတွင် ရှိပါသည် - ၎င်းသည် ဘုတ်အဖွဲ့ နည်းဥပဒေ၏ စာချုပ်ပါ အပိုဒ် ၂၊ အပိုဒ်ခွဲ ၁.၂.၁ ရှိ ရှေ့တွင် ဖော်ပြထားသည့် အမျိုးအစားနှင့် မကိုက်ညီပါ၊ ၎င်းသည် Facebook ၏ တရားဥပဒေ တာဝန်ဝတ္တရားစာချုပ်ပါ အပိုဒ် ၂၊ အပိုဒ်ခွဲ ၁.၂.၂ နှင့် သဘောထားကွဲလွဲမှု မရှိပါ။

4. သက်ဆိုင်ရာ စံနှုန်းများ

ကြီးကြပ်ရေး ဘုတ်အဖွဲ့သည် ၎င်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အောက်ပါ စံနှုန်းများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့သည်-

I.*Facebook ၏ လူထုစံနှုန်းများ*

အမုန်းစကားရှိလူထုစံနှုန်းတွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ Facebook သည် "Facebook တွင် အမုန်းစကားများကို ခွင့်မပြုပါ၊ ၎င်းတို့သည် ပတ်ဝန်းကျင် ခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ခုကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ ချန်လှပ်ထားခြင်းနှင့် အချို့ကိစ္စများသည် လက်ရှိ ကမ္ဘာကို ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှု ဖြစ်စေရန် မြှင့်တင်ပေးနိုင်သည့်အတွက် ဖြစ်သည်။" အမုန်းစကားသည် အရေးပါသည့်ကိုယ့်ရေးအချက်အလက်များကို အခြေပြုသည့် တိုက်ခိုက်မှုတစ်ခုဟု Facebook မှသတ်မှတ်ထားသည်။ တိုက်ခိုက်မှုများသည် "စကားဖြင့် အကြမ်းဖက်ခြင်း သို့မဟုတ် လူ့ဂုဏ်သိက္ခာ ကင်းမဲ့စေခြင်း၊ ထိခိုက်နစ်နာစေသည့် သမားရိုးကျပုံစံများ၊ သိမ်ငယ်စေသည့်

ဖော်ပြချက်များ၊ သို့မဟုတ် ချန်လှပ်ရန် သို့မဟုတ် ခွဲခြားခေါ်ယူခြင်း" တို့ ဖြစ်နိုင်ပြီး ၎င်းတို့ကို တားမြစ်ထားသည့် အကြောင်းအရာတွင်အဆင့် သုံးဆင့်ဖြင့် ခွဲခြားထားသည်။ အဆင့် ၂ တွင်ပါဝင်သည့် တားမြစ်ထားသော အကြောင်းအရာများမှာ -

> *ယေဘုယျအားဖြင့် ၎င်းသည် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပျော့ညံ့မှုများကို အောက်ပါနည်းလမ်းများတွင် [...] (စာဖြင့် သို့မဟုတ် ရုပ်ပုံ ပုံစံအားဖြင့်) နိမ့်ကျမှုကို ဖော်ပြထားသည့်အရာများကို ထိုအကြောင်းအရာများဟု သတ်မှတ်ထားသည်- အသိဉာဏ်ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် [...] ပညာရေး [...] စိတ်ကျန်းမာရေး။*

အရေးပါသည့် ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များမှာ အသက်အရွယ်နှင့် လူနေမှုအခြေအနေအတွက် အချို့သောကာကွယ်မှုများနှင့် "လူမျိုး၊ လူမျိုးစု၊ မူလနိုင်ငံသား၊ ဘာသာရေးအရပေါင်းစည်းမှု၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာတိမ်းညွှတ်မှု၊ လူတန်းစားခွဲခြားသောစနစ်၊ လိင်အမျိုးအစား၊ ကျား/ မ ဖြစ်တည်မှုနှင့် ပြင်းထန်သည့် ရောဂါ သို့မဟုတ် မသန်စွမ်းမှု" တို့ ဖြစ်သည်။

II.*Facebook ၏ တန်ဖိုးများ*

လူထု စံနှုန်းများ မိတ်ဆက်တွင် ရှင်းလင်းထားသည်မှာ "သဘောထား" သည် Facebook ၏ အဓိကတန်ဖိုးထားမှုဖြစ်သော်လည်း မူဝါဒလမ်းစဉ်တွင် "ဘေးကင်းလုံခြုံရေး" အပါအဝင်အခြား တန်ဖိုးထားမှုများစွာကိုပါ "သဘောထား" ဖြင့် ကန့်သတ်ထားနိုင်သည်။ Facebook ၏ "ဘေးကင်းလုံခြုံရေး" အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ- "ကျွန်ုပ်တို့သည် Facebook အား ဘေးကင်းသည့် နေရာတစ်ခုအဖြစ် ပြုလုပ်ရန် ခံယူထားပါသည်။ လူအများကို ခြိမ်းခြောက်ရန် အလားအလာရှိသော စကားအသုံးအနှုန်းများဖြစ်သည့် ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ ချန်လှပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ရေငုံနှုတ်ပိတ်စေခြင်းတို့ ဖြစ်ပွားနိုင်သည့်အရာများကို Facebook တွင် ခွင့်မပြုထားပါ။"

III.*ဘုတ်အဖွဲ့မှထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့သည့် သက်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး စံနှုန်းများ*

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် လူ့အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ UN လမ်းညွှန်ထားသည့် အခြေခံသဘောတရားများ (UNGPs) ဖြင့် ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ လူ့အခွင့်အရေးတာဝန်ဝတ္တရားများအတွက် ဆန္ဒအလျောက် မူဘောင်တစ်ခုကို စတင်ပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ် UN လူ့အခွင့်အရေးများကောင်စီမှ အတည်ပြုထောက်ခံပေးထားခဲ့သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် လူ့အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ UN လမ်းညွှန်ထားသည့် အခြေခံသဘောတရားများ (UNGPs) အပေါ်ရေးဆွဲထားသည့်အတိုင်း အောက်ဖော်ပြပါ နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးစံချိန်စံနှုန်းများကို ဤကိစ္စရပ်တွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့ပါသည် -

- လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ခွင့်အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပဋိညာဉ်စာချုပ်ရှိ နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေး အခွင့်အရေး (ICCPR)၊ ပိုဒ်ခွဲ ၁၉၊ အထွေထွေ မှတ်ချက် နံပါတ် ၃၄၊ လူ့အခွင့်အရေး ကော်မတီ (၂၀၁၁) (အထွေထွေမှတ်ချက် ၃၄)၊ လုပ်ဆောင်ချက်၏ ရာဘတ် အစီအစဉ်၊ အွန်လိုင်းမှ အမုန်းစကားရှိ ဖော်ပြသည့် အစီရင်ခံခြင်း၏ လွတ်လပ်ခွင့်တွင် UN အထူး Rapporteur (၂၀၁၉) (A/74/486)။
- ခွဲခြားဆက်ဆံမှု မပြုရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး- ICCPR အပိုဒ် ၂ နှင့် ၂၆။
- ဘဝနှင့် လုံခြုံရေးအတွက် အခွင့်အရေး-ICCPR အပိုဒ် ၆ နှင့် ၉။

5. အသုံးပြုသူ ဖော်ပြချက်

အသုံးပြုသူသည် နိုဝင်ဘာလ ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် Facebook မှ ဖယ်ရှားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် အကြောင်းအရာအပေါ် မေတ္တာရပ်ခံမှုကို တင်ပြခဲ့ပါသည်။ အသုံးပြုသူမှ ဖော်ပြထားသည်မှာ ၎င်းတို့၏ ပို့စ်သည် Facebook ၏ လူထု စံနှုန်းများကို မချိုးဖောက်၍ ၎င်းတို့သည် အမုန်းစကားကို အသုံးမပြုခဲ့ပါ။ အသုံးပြုသူမှ ရှင်းပြထားသည်မှာ ၎င်းတို့၏ ပို့စ်သည် ထေ့လုံးဖြစ်ပြီး မတူညီသည့် နိုင်ငံများတွင် အစွန်းရောက် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ တုံ့ပြန်မှုများကို နှိုင်းယှဉ်ပြထားရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။ အသုံးပြုသူမှ Facebook သည် ထေ့လုံးနှင့် ဗမာဘာသာဖြင့် အပြင်းအထန် ဆွေးနွေးမှုများနှင့် အကြောင်းအရာကို ခွဲခြားနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ဟုလည်း ဖော်ပြထားသည်။

6. Facebook ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် ဖြေရှင်းချက်

Facebook သည် ထိုအကြောင်းအရာကို အမုန်းစကား လူထုစံနှုန်းအရ ဖယ်ရှားခဲ့သည်။ ထိုပို့စ်သည် မွတ်ဆလင်များနှင့် ပတ်သက်သည့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာပျော့ကွက်ဟု

ယေဘုယျကောက်ချက်ချပြီး စံနှုန်းတွင်ပါဝင်သည့် အဆင့် ၂ တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်သည်ဟု Facebook မှ သုံးသပ်ခဲ့သည်။ အများပြည်သူနယ်ပယ်တွင် လက်ရှိအနေအထားမဟုတ်သော Facebook မှပေးသည့် သတင်းအချက်အလက်အရ၊ ယေဘုယျကောက်နှုတ်ချက်များသည် "အရည်အချင်းမပြည့်မီသည့် အပျက်သဘောဆောင်သော ဖော်ပြချက်များ၊ အကြောင်းပြချက်မရှိ၊ အဖြစ်မှန်တိကျမှု သို့မဟုတ် အငြင်းပွားမှုများနှင့် အခြားလူများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာများကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်။" Facebook မှ လူထုစံနှုန်းများကို ချိုးဖောက်ထားသည့် ပို့စ်၏ အစိတ်အပိုင်းကိုသာ ဖော်ပြထားပြီး ထိုဖော်ပြချက်တွင် မွတ်ဆလင်များသည် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တစ်ခုခုမှားနေသည်ဟူသည့် ဖော်ပြချက် ဖြစ်ခဲ့သည်။

Facebook မှ ၎င်း၏ အမုန်းစကား လူထုစံနှုန်းသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး စံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသည်ဟုလည်း အငြင်းပွားခဲ့သည်။ Facebook အရ ဤစံနှုန်းအောက်တွင် တားမြစ်ထားသော်လည်း "အကြမ်းဖက်ရန် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း သို့မဟုတ် ထောက်ခံအားပေးခြင်း" အဖြစ် ပြင်းထန်လာမည် မဟုတ်ပါ၊ ထိုကဲ့သို့သော ဖော်ပြချက်သည် ၎င်းတွင် "ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ အကြမ်းဖက်ခြင်း သို့မဟုတ် မုန်းတီးခြင်း၏ အစပျိုးလုပ်ရပ်များကို လုပ်နိုင်သောစွမ်းရည်" ရှိသကဲ့သို့ ကန့်သတ်ထားပြီး ပုံမှန်အားဖြင့် ကျယ်ပြန့်စွာ သို့မဟုတ် ပြင်းထန်သည့် လူ့အခွင့်အရေး အန္တရာယ်များရှိသည့် အကြောင်းအအရာ" ရှိသည်။ ဤကိစ္စအတွက် Facebook သည် လူသုံးဦးကို သေစေခဲ့သည့် မကြာသေးမီက နိုက်စ်၊ ပြင်သစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်၊ တရုတ်နိုင်ငံရှိ အူဟွာမွတ်ဆလင်များ၏ ဆက်လက်တိုက်ခိုက်မှု၊ ဆီးရီးယား ဒုက္ခသည်အရေးအခင်းနှင့် အထွေအထွေအားဖြင့် မွတ်ဆလင် ဆန့်ကျင်ရေး အကြမ်းဖက်မှုနှင့် သာဓကအထောက်အထားအဖြစ် ညွှန်ပြခဲ့သည်။

7. **တိုက်ရိုက်ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်းမရှိသည့် သူများ၏တင်ပြချက်များ**

ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဘုတ်အဖွဲ့သည် အများပြည်သူ၏ ထင်မြင်ချက် ၁၁ ခုကို ရရှိခဲ့သည်။ ထင်မြင်ချက်တစ်ခုတွင် အကြောင်းအရာ မပါရှိပဲ၊ ထင်မြင်ချက် ၁၀ ခုသည် ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သော ထိရောက်မှုရှိသည့် တင်ပြမှုများကို ပေးခဲ့သည်။ ထင်မြင်ချက်များအား ဒေသအလိုက် ခွဲခြမ်းရာတွင် - အာရှ ပစိဖိတ်နှင့် အိုရှန်နီးယားမှ တစ်ခု၊ ဥရောပမှ လေးခု နှင့် အမေရိကနှင့် ကနေဒါမှ ငါးခု ဖြစ်သည်။ တင်ပြချက်များသည် များပြားသော ဆိုလိုရင်းနှင့်

ပတ်သက်သည်၊ ဥပမာအနေဖြင့်၊ တမင်တကာ ရန်စလိုပြီး လက်မခံနိုင်စရာဖြစ်သော စာသည် အမုန်းစကားစစ်စစ် ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အကြောင်းအရာသည် မွတ်ဆလင်များကို တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ အသုံးပြုသူ၏ အကြောင်းအရာသည် တရုတ်နှင့် ဆီးရီးယားနိုင်ငံ ဒုက္ခသည် ကပ်ကာလတွင် အူဂဟာ မွတ်ဆလင်များအား ကုသပေးမှုကို အဓိကထားနိုင်ရန် ဖြစ်စေ၊ အသုံးပြုသူ၏ အကြောင်းအရာသည် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ သေဆုံးမှုကို အားပေးသည်ထက် ရှုတ်ချရန် ဖြစ်စေ၊ စာရှိ လက်တုံ့ပြန်မှု အသုံးပြုမှုသည် တရုတ်နိုင်ငံသားများကို ထိခိုက်စေသော ကိုယ်ထိလက်ရောက် အကြမ်းဖက်မှုအတွက် တိုက်ရိုက်ခေါ်ဆိုမှုဖြစ်စေရုံသာမက တုံ့ပြန်မှုသည် ဘုတ်အဖွဲ့၏ အများပြည်သူထင်မြင်ချက် လုပ်ငန်းစဉ်ကိုလည်း တိုးတက်စေနိုင်သည်။

၈. ကြီးကြပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့သုံးသပ်ချက်

၈.၁ လူထုစံနှုန်းများအား လေးစားလိုက်နာခြင်း

ဤပို့စ်သည် သက်ဆိုင်ရာ လူထုဝန်းကျင်၏ အမုန်းစကား အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက် စံနှုန်းအတွင်း မပါဝင်ပါ။

ဤကိစ္စရပ်တွင်၊ Facebook မှ ညွှန်ပြသည်မှာ မေးခွန်းထဲရှိ စကားသည် အမုန်းစကား လူထုစံနှုန်းအောက်တွင်ရှိသော အဆင့် ၂ တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်သည်။ အရေးပါသည့် ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များတွင် ဘာသာရေး ဆက်သွယ်ပေါင်းစည်းမှုအကြောင်းအရာဖြစ်သည့် မွတ်ဆလင် သို့မဟုတ် မွတ်ဆလင်လူမျိုးများကို ဖော်ပြထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ Facebook အရ တိုက်ခိုက်မှုသည် "စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ချို့ယွင်းမှုများ" အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်သော "သိမ်ငယ်မှုကို ဖော်ပြသည်ဟု ယေဘုယျကောက်ချက်ချခြင်း"ကြောင့်ဖြစ်သည်။ "စိတ်ရောဂါသာမက စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မကျန်းမာခြင်း၊ ဉာဏ်ရည်မပြည့်မီခြင်း၊ စိတ်ဖောက်ခြင်း၊ စိတ်မနှံ့ခြင်းတို့လည်းပါဝင်သည်" ထို့အတူ "အသိပညာဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်နိုင်သောစွမ်းရည်သာမက မိုက်မဲသူ၊ အရူး၊ ရူးနှမ်းနေသူများလည်းပါဝင်သည်" ထိုသူများနှင့် ပတ်သက်၍ တိုက်ခိုက်မှုများကို ဤအပိုင်းတွင် တားမြစ်ထားသည်။

စာ၏ ပထမစာကြောင်းတစ်ကြောင်းထဲကိုသာ အဓိပ္ပာယ်ယူလျှင်၊ မွတ်ဆလင် (သို့မဟုတ် မွတ်ဆလင်လူမျိုးများ) အား တိုက်ခိုက်စော်ကားနေသည်ဟု ကောက်ချက်ချနိုင်သော်လည်း၊ ဤစာကို အကြောင်းအရာ တစ်ခုလုံး၊ ခြုံငုံသုံးသပ်ပြီး ဖတ်သင့်သည်။

လူ့အခွင့်အရေးအသင်းအဖွဲ့များနှင့် အခြားသူများသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် မွတ်ဆလင် လူနည်းစုအုပ်စုများကို တိုက်ခိုက်သော အမုန်းစကားသည် ပုံမှန်သာဖြစ်ပြီး တခါတရံ ပြင်းထန်မှုရှိသည့်အပြင်၊ နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်၊ ၂၀၂၀ တွင် မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရ ရွေးကောက်ပွဲဝန်းကျင်အချိန်လည်း ပါဝင်ကြောင်း ညွှန်ပြသည် (နေရာအနှံ့ သက်ရောက်မှုရှိသော အမုန်းစကားနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် Facebook ၏ အခန်းကဏ္ဍ ပါဝင်သော FORUM-ASIA ညွှန်ကြားချက်စာတမ်း၊ စာမျက်နှာများ ၅-၈၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံတကာ အချက်အလက် ရှာဖွေခြင်းတာဝန်၏ အစီရင်ခံစာ၊ A/HRC/42/50 ၊ အပိုဒ် ၁၃၀၃၊ ၁၃၁၂၊ ၁၃၁၅ နှင့် ၁၃၁၇)။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ မွတ်ဆလင်များအား စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နေမကောင်းသည် သို့မဟုတ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မတည်ငြိမ်သည်ဟု ရည်ညွှန်းထားသော ဖော်ပြမှုများသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ မွတ်ဆလင်ကို ဆန့်ကျင်သော သိသောထင်ရှားသော ညွှန်ပြချက် မရှိခဲ့ပါ။ ထပ်မံ၍၊ Facebook မှ “မွတ်ဆလင်များသည် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ [တစ်ခု]ခု အမှန်တကယ် မှားယွင်းနေပြီ” ဟု စာကြောင်းကို အဓိပ္ပာယ်ပြန်ရာတွင်၊ ဘုတ်အဖွဲ့၏ ဘာသာပြန်သူများမှ “[ထို]မွတ်ဆလင် အမျိုးသားများသည် သူတို့၏ တွေးခေါ်မှုများသည် တစ်စုံတစ်ရာ မှားယွင်းနေသည်။” ဟု ဘာသာပြန်ဖော်ပြထားသည်။ ဘာသာပြန်သူများမှလည်း အသုံးအနှုန်းများသည် ချုပ်ချယ်လိုခြင်းကို ပြသသော်လည်း ၎င်းတို့သည် ရိုင်းစိုင်းသော သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်တတ်သော သူများ မဟုတ်ကြောင်းကို အကြံပြုထားခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် စာကို ပြင်သစ်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံရှိ ဖြစ်စဉ်များအပေါ် မွတ်ဆလင်များ၏ တုံ့ပြန်မှုများအကြား သိသာသောကွဲလွဲမှုကို ထောက်ပြသော ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်အဖြစ် ဖတ်ရှုလျှင် ထိုအကြောင်းအရာကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ နားလည်နိုင်သည်။ ထိုအကြံဉာဏ် ထုတ်ဖော်နိုင်မှုကို လူထုစံနှုန်းများအောက်တွင် ထိန်းသိမ်းထားပြီး၊ ပယ်ချရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်သည့် အမုန်းစကား အဆင့်သို့ မရောက်ရှိပါ။

၈.၂ Facebook စံနှုန်းများအား လေးစားလိုက်နာခြင်း

အကြောင်းအရာကို ဖယ်ရှားရန် Facebook ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ကုမ္ပဏီ၏ စံနှုန်းများကို လိုက်နာခြင်းမဟုတ်ပါ။ Facebook ၏ စံနှုန်းဖြစ်သော "လုံခြုံစိတ်ချမှု" သည် အရေးကြီးသော်လည်း၊ မွတ်ဆလင်များကို တိုက်ခိုက်သော ခွဲခြားဆက်ဆံမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှု အကြောင်းအရာ ဖြစ်ပေါ်နေသော မြန်မာနိုင်ငံတွင်မူ၊ ဤအကြောင်းအရာသည် "သဘောထား" မှန်ကန်ကြောင်းပြသဖြင့် "လုံခြုံစိတ်ချမှု" အား အန္တရာယ်မဖြစ်စေခဲ့ပါ။

၈.၃ လူ့အခွင့်အရေး စံနှုန်းများအား လေးစားလိုက်နာခြင်း

စာကို ပြန်တင်ခြင်းသည် နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး စံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီသည်။

ICCPR ၏ အပိုဒ် ၁၉ အရ လူတစ်ဦးချင်းစီတွင် အငြင်းပွားဖွယ်နှင့် လွန်စွာ တိုက်ခိုက်သော အချက်အလက်များ (အခြေခံ ထင်မြင်ချက် နံပါတ် ၃၄) အပါအဝင်၊ အချက်အလက်များကို ရှာဖွေနိုင်ခွင့်နှင့် ရယူနိုင်ခွင့် ရှိသည်။ အချို့ဘုတ်အဖွဲ့ဝင်သည် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ခွင့်၏ "အများကျူးလွန်ပြီး ပျက်ရည်ပြုပိုင်ခွင့်ကို ကာကွယ်ရန်" (အပိုဒ်၊ ၁၇) ဆိုသော ထိုနိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး ဥပဒေကို အတည်ပြုသည့် အွန်လိုင်း အမုန်းစကားနှင့် သက်ဆိုင်သော ၂၀၁၉ အစီရင်ခံစာဆိုင်ရာ UN အထူးအစီရင်ခံသူကို မှတ်သားထားသည်။
17). အချို့ဘုတ်အဖွဲ့ဝင်များသည် တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ရင်းနှီးစွာ ချိတ်ဆက်ထားသော နိုင်ငံများတွင် ဖိနှိပ်ခံ သို့မဟုတ် အကြောင်းကြားမှု မခံရသော အူဂဟာ မွတ်ဆလင်များ၏ အခြေအနေပေါ်တွင် ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင်၊ ဘုတ်အဖွဲ့သည် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ခွင့် အခွင့်အရေးသည် အပြည့်အဝ မဟုတ်ကြောင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေအောက်တွင် ကန့်သန့်မှုများ ဖြစ်လာနိုင်သည်ကို အသိအမှတ်ပြုသည်။

ပထမအနေဖြင့်၊ ဘုတ်အဖွဲ့မှ အကြောင်းအရာသည် နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး ဥပဒေအောက်တွင် မဖြစ်မနေ ကန့်သတ်ခံရလာနိုင်သည်ကို အကဲဖြတ်ခဲ့သည်။ ဘုတ်အဖွဲ့မှ အကြောင်းအရာသည် ICCPR အပိုဒ်ခွဲ ၂၀၊ အပိုဒ်။ ၂ အောက်တွင် တားမြစ်ရန် လိုအပ်သော အခြေအနေများဖြစ်သော၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ ရန်လိုမှု သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်မှုကို လှုံ့ဆော်မှုအား ဖြစ်လာစေသော ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အလွန်မုန်းတီးခြင်းကို အားပေးခြင်း

မဟုတ်ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ဘုတ်အဖွဲ့မှ ဆက်စပ်မှု၊ စာ၏ အကြောင်းအရာ၊ နှင့် ထိခိုက်မှုဖြစ်နိုင်ခြေများ ပါဝင်သော၊ UN Rabat Plan of Action ထဲတွင် ကိုးကားထားသော အချက်အလက်များကို ဆုံးဖြတ်ရန် စဉ်းစားသည်။ စာသည် ရှုတ်ချချိုးနှိမ်သော အသံအနေအထား ရှိနေစဉ်တွင်၊ ဘုတ်အဖွဲ့မှ ဤသည် အလွန်မုန်းတီးခြင်းကို အားပေးသည်ကို မစဉ်းစားဘဲ၊ ဖြစ်အံ့ဆဲဆဲ မည်သည့် ထိခိုက်မှု အမျိုးအစားကိုမဆို ရည်ရွယ်ချက်ရှိစွာ လှုံ့ဆော်သည်ဟု မဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ။

ဘုတ်အဖွဲ့မှ ဤအကြောင်းအရာသည် ICCPR အပိုဒ်ခွဲ ၁၉၊ အပိုင်း။ ၃ အောက်တွင် ကန့်သတ်ထားနိုင်၊ မထားနိုင်သည်ကိုလည်း ဆွေးနွေးကြသည်။ ဤနိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အနက်ဖွင့်နိုင်ရန်နှင့် လွယ်ကူစွာ နားလည်နိုင်ရန် ထုတ်ဖော်ပြသမှု (တရားဝင် လိုအပ်ချက်)၊ များစွာသော စာရင်းပြု ရည်ရွယ်ချက်များမှ တစ်ခုကို မြှင့်တင်လိုသော ရည်ရွယ်ချက်ရှိရန် ထုတ်ဖော်ပြသမှု (တရားဝင် ရည်ရွယ်ရာ လိုအပ်ချက်)၊ နှင့် လိုအပ်ပြီး သတ်မှတ်ထားသော ရည်ရွယ်ချက်အား အလွန်အံဝင်ခွင်ကျရှိရန် ထုတ်ဖော်ပြသမှု (လိုအပ်မှုနှင့် အချိုးအစားကျမှု လိုအပ်ချက်) များနှင့် ပတ်သက်၍ ကန့်သတ်မှုများကို လိုအပ်သည်။

ဘုတ်အဖွဲ့မှ Facebook သည် ကန့်သတ်ချက်များမှတဆင့် အခြားသူများ၏ ရှင်သန်မှုအခွင့်အရေးကို ကာကွယ်ခြင်း၊ လူတစ်ယောက်၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သို့မဟုတ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံရခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် တရားဝင်ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုကို ရယူနေကြောင်း အသိမှတ်ပြုသည်။ ဘုတ်အဖွဲ့မှ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အွန်လိုင်း အမုန်းစကားများသည် လူသားနှင့် လူမျိုးတုံး သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော ပြစ်မှုများဖြင့် စွပ်စွဲချက်များ အပါအဝင်၊ ပြင်းထန်သော အွန်လိုင်းပြင်ပ ထိခိုက်မှုများနှင့် ချိတ်ဆက်နေကြောင်း လက်ခံသည်။ ဤအခြေအနေတွင်၊ ဘုတ်အဖွဲ့မှ ခွဲခြားဆက်ဆံရခြင်းနှင့် အကြမ်းဖက်ခြင်း ခံရသောသူများနှင့် ရက်စက်ယုတ်မာမှုများ၏ အန္တရာယ်ရှိနေသော သူများ၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်ခြင်း၏ အရေးကြီးမှုကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုသည်။

သို့ရာတွင် မွတ်စလင်များအား တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် စော်ကားခြင်းအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်သော်လည်း အခြားသူများ၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်ရေးအတွက် ၎င်းကိုဖယ်ရှားရန် လိုအပ်သည်ဟု မယူဆကြောင်း ဘုတ်အဖွဲ့မှ ကောက်ချက်ချပါသည်။

ဘုတ်အဖွဲ့သည် ထိုအွန်လိုင်း အမုန်းစကားသည် ထိန်းသိမ်းရမည့် ရုပ်ထွေးသော ကိစ္စရပ်ဖြစ်ပြီး ထေ့ငေါ့စကားလုံး ကဲ့သို့ ဘာသာစကားဆိုင်ရာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အင်္ဂါရပ်များကို ပိုမိုခက်ခဲအောင် ပြုလုပ်သည်။ ဤကိစ္စရပ်တွင်၊ ပို့စ်သည် အမည်ဖော်နိုင်သော လူတိုင်းကို ဆန့်ကျင်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုများ ပါဝင်သည်ဟု ညွှန်ပြမှုများ မရှိပါ။

ဘုတ်အဖွဲ့မှ အတိုင်းအတာနှင့် တကယ့်အချိန်ရှိ အကြောင်းအရာကို ထိန်းသိမ်းနေချိန်တွင် Facebook အတွက် တစ်ဦးချင်းစီ၏ စာများနောက်ကွယ်ရှိ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဆုံးဖြတ်ရန် ခက်ခဲကြောင်း လက်ခံသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက် မချရသေးချိန်တွင်၊ ဘုတ်အဖွဲ့မှ သုံးစွဲသူ၏ ဘာသာရေးအစွန်းရောက်မှု အမျိုးအစားများကို ဆန့်ကျင်သည်ဆိုသော သူတို့၏ အသနားခံမှုတွင် ပြောဆိုချက်ကို ဆုံးဖြတ်ရန် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့သည်။ ပို့စ်သည် အသိဉာဏ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် အတွေးအခေါ် ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးမှုအတွက် ပြောဆိုကြသော အဖွဲ့တစ်ခုအတွင်း တင်ခဲ့ပြီး၊ တရုတ်တွင် အူဂဟာ မွတ်ဆလင်များကို တိုက်ခိုက်သော ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများကို အာရုံစိုက်ခံရစေရန် ဆွဲဆောင်ခြင်းဖြစ်သည် ဆိုသော အချက်သည်၊ အသုံးပြုသူ၏ ပြောဆိုချက်ကို အထောက်အပံ့ပေးသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင်၊ အချို့ဘုတ်အဖွဲ့ဝင်များမှ အသုံးပြုသူ၏ အထိအတွေ့မခံစားရဘဲ သေဆုံးသွားသော ဒုက္ခသည်ကလေးနှင့် ပတ်သက်သော ထောက်ခံချက်များကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။

ဘုတ်အဖွဲ့မှ မည်သည့်စာကိုမဆို ပြန်လည်သိမ်းဆည်းထားခြင်းသည် သူ၏အကြောင်းအရာနှင့် မည်သည့်သဘောတူညီချက်ကိုမဆို ညွှန်ပြခြင်း မဟုတ်ကြောင်း အလေးပေးဖော်ပြသည်။ ဘာသာရေး သို့မဟုတ် ကိုယ်ရေးအချက်အလက် အထိခိုက်မခံနိုင်ဘဲ တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်စေနိုင်သည့် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်သော အခြေအနေများတွင်ပင်၊ ပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးခြင်းသည် အရေးကြီးနေသေးပေသည်။ ဤအကြောင်းအရာကို ဖယ်ရှားလိုက်ခြင်းသည် လူများကို ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းမှ ဖိအားလျော့သွားစေရန် သို့မဟုတ်

ကာကွယ်ရန် လုပ်ခြင်းနှင့် မတူညီပါ။ ကွဲပြားသော အဖွဲ့များကြားတွင် နားလည်ပေးမှုကို အားပေးရန် ပိုမို ထိရောက်မှုရှိသော နည်းလမ်းများ ရှိပါသည်။

ဘုတ်အဖွဲ့သည်လည်း မြန်မာနိုင်ငံရှိ မွတ်ဆလင်များကို ဆန့်ကျင်သော အမုန်းစကား၏ ဖြစ်လာနိုင်သော Facebook ၏ အထိမခံနိုင်ခြင်းကို နားလည်ပေးနိုင်ကြောင်း အလေးပေးဖော်ပြပြီး၊ ထိုနိုင်ငံတွင် မွတ်ဆလင်များကို တိုက်ခိုက်သော အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ရာဇဝင်၊ ရွေးကောက်ပွဲများအနီးတွင် မြင့်တက်လာသော အန္တရာယ် အကြောင်းအရာနှင့်၊ ဤအချိန်အတွင်း ရှိနေသော ကန့်သတ်ချက်ရှိ အချက်အလက်များကို ပေးထားသည်။ ဤအခြေအနေများတွင်၊ Facebook ၏ သတိပေးချက်သည် ကုမ္ပဏီ၏ လူ့အခွင့်အရေး တာဝန်များနှင့် သက်ဆိုင်သော အခြေခံအသိအမှတ်ပြုခြင်းကို ပြသပေးသည်။ သို့ရာတွင်၊ ဤအကြောင်းအရာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအတွက် Facebook မှ အကြောင်းအရာကို ဖယ်ရှားလိုက်ခြင်းသည် မှားသည်ဟု ဘုတ်အဖွဲ့မှ အပြီးပြတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်။

9. **ကြီးကြပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်**

၉.၁ အကြောင်းအရာ ဆုံးဖြတ်ချက်

ကြီးကြပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့မှ စာကို ပြန်တင်ရန် လိုအပ်သောကြောင့် အကြောင်းအရာကို ဖြုတ်ချထားသည့် Facebook ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ဘုတ်အဖွဲ့မှ အကြမ်းဖက်မှုဆိုင်ရာနှင့် မြင်ကွင်းဆိုင်ရာ လူထုစံနှုန်းအောက်တွင် ဓာတ်ပုံများသည် ထပ်မံ၍ သတိပေးချက် မျက်နှာပြင်ကို ရရှိလိမ့်မည်ကို နားလည်သည်။

<u>*လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ မှတ်ချက်-</u>

ကြီးကြပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ရွေးချယ်ထားသော အဖွဲ့ဝင် ငါးယောက်မှ ပြင်ဆင်ထားပြီးနောက် အဓိက ဘုတ်အဖွဲ့မှ သဘောတူညီရမည်ဖြစ်သည်။ ကြီးကြပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် အဖွဲ့ဝင်အားလုံး၏ ကိုယ်ပိုင်ထင်မြင်ချက်များ ကိုယ်စားပြုရန် မလိုပါ။

ဤကိစ္စဆုံးဖြတ်ချက်အတွက်၊ လွတ်လပ်သော သုတေသနရှာဖွေချက်ကို ဘုတ်အဖွဲ့၏ ကိုယ်စား လုပ်ဆောင်စေခဲ့သည်။ လွတ်လပ်သော သုတေသနရှာဖွေမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့သည် ဂိုသန်ဘာ့ဂ် တက္ကသိုလ်တွင် အခြေစိုက်တည်ရှိပြီး တိုက်ကြီး ခြောက်တိုက်မှ လူမှုရေးဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာရှင် ၅၀ ကျော် ပါဝင်သည့်အပြင်၊ ကမ္ဘာအနှံ့မှ နိုင်ငံရေးကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ၃၂၀၀ အထက် ပါဝင်သော အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခြင်းသည်၊ လူမှုရေး-နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွမ်းကျင်မှုကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သည်။ ဘာသာစကား ၃၅၀ ကျော်ကို ကျွမ်းကျင်စွာ တက်မြောက်ပြီး ကမ္ဘာအနှံ့ရှိ မြို့ပေါင်း ၅၀၀၀ ကျော်မှ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေကြသော တက်ကျွမ်းပညာရှင်များ၏ Lionbridge Technologies, LLC ကုမ္ပဏီမှ ဘာသာစကားဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သည်။